

ЛАТИНСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ, ОБ'ЄДНАНІ ПОНЯТТЯМ «ОСВІТА», В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Абсолютний прогрес мови, зазначають науковці, виявляється насамперед, у розвитку словникового складу. Постійний розвиток словникового складу, наголошував Ю. О. Жлуктенко, зумовлюється тим, що він у своєму існуючому стані ніколи не може відбити всю безмежність людського досвіду, безмежність навколишнього світу [1, с. 126].

Педагогічна лексика має багатовікову історію. Її розвиток тісно пов'язаний з розвитком науки, освіти, педагогічної теорії і практики навчання. Протягом століть вона збагачувалась за рахунок термінів філософії, історії та природознавства. На відміну від деяких специфічних видів лексики, як наприклад, технічної чи медичної, що мають численні дослідження семантичного та етимологічного характеру, мова педагогічної науки мало вивчена. Особливий інтерес викликають запозичення з латинської, об'єднані поняттям «освіта» в англійській мові. Проте в даній роботі розглядаються не власне педагогічні терміни, а лише слова, що вживаються в якості спеціальних назв.

Мета дослідження – розглянути процес потрапляння та входження латинських запозичень у педагогічну лексику англійської мови та скласти глосарій слів, об'єднаних поняттям «наука, освіта». Опрацьовано підручник з латинської мови за редакцією В. М. Ярхо та В. І. Лободи з метою здійснення вибірки лексем та підручники з лексикології англійської мови.

Перші латинські запозичення з'явилися в давньоанглійській мові після завоювання римлянами Британських островів у 54 році до нашої ери, тобто ще до приходу англів і саксів. Внаслідок торгівельних контактів з Римською імперією давньоанглійську мову було збагачено назвами рослин, тварин та продуктів харчування.

Другий етап активного проникнення латинських запозичень відбувся в епоху християнізації Великої Британії. Саме в цей період з'являються слова, пов'язані з релігією та освітою, а латинська мова стає мовою духовенства та науки [2, с. 12].

Латинські запозичення XV–XVI століття пов'язані з епохою Відродження (так званий 3-й шар). Наукові твори цього періоду пишуть вже англійською мовою, але як і в період середньовіччя, мовою науки є латина. Оскільки для епохи Відродження характерний інтерес до пам'ятників античної культури, використання стилю, риторичних прийомів грецьких і римських авторів, то абсолютно природно, що і поповнення словника і створення нової наукової термінології йшло в значній мірі за рахунок запозичень з латинської і грецької мови. Так створювалася, наприклад, термінологія філософії, права, медицини і т.п. Особливості так званою 3-го шару латинських запозичень в тому, що вони

йдуть не усним, а книжковим шляхом, і позначають переважно абстрактні поняття: basis, area, crisis, idea, ratio, stimulus.

Багато слів латинського походження послужили джерелом для створення міжнародної наукової та освітньої термінології, ставши інтернаціональною лексикою. До них належать, наприклад, такі латинські запозичення, як: institutum-institute/інститут, universus-university/університет, facultas-faculty/факультет, collegium-college/коледж, schola-school/школа, rector-rector/ректор, professor-professor/професор, doctor-doctor/доктор, colloquium-colloquium/колоквіум, classis-class/клас, auditor-auditorium/аудиторія, academia-academy/академія.

Список використаних джерел

1. Жлуктенко Ю. О., Яворська Т. А. Вступ до германського мовознавства. – К.: Вища школа, 1974. – 159 с.
2. Латинский язык: Учебник для студентов пед.ин-тов / Под общ. ред. В. Н. Ярхо, В. И. Лободы. – 3-е изд., перераб. – М.: Просвещение, 1983. – 319 с.

Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика.

Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – Вінниця : Нова книга, 2007. – 528 с.